

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	485470
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2019-4
Portefeuillehouder	M.W. Jaeger	Datum	21 januari 2019
Informatie bij	Gaston Crolla	Tel. nr.	035-6292188

Onderwerp

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Regio Utrecht

Kernboodschap

Met een krachtige Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) in onze regio vergroten we de kans op extra investeringen gericht op maatschappelijke opgaven. Een ROM ondersteunt in het financieelbaar maken van grote projecten en nieuwe bedrijven of producten en zorgt daarmee voor een economische impuls in de regio. Een belangrijke aanleiding om de verkenning naar een ROM in de Regio Utrecht uit te voeren is de komst van Invest-NL in 2019. Invest-NL heeft de beschikking over €2,5 miljard investeringskapitaal voor (innovatieve en internationale) MKB bedrijven. Inmiddels bespreekt Invest-NL met andere regio's concrete projectvoorstellen over belangrijke maatschappelijke opgaven, waaronder de energietransitie, digitalisering, bereikbaarheid en innovatie. Door de maatschappelijke opgaven te financieren zorgen we voor een versterking van de regionale economie.

Samen met de Provincie Utrecht, de gemeenten Utrecht en Amersfoort en de Universiteit Utrecht is een verkenning uitgevoerd naar een ROM. Binnen dit verkenningstraject is samengewerkt met de Economic Board Utrecht (EBU), organisator van het 'triple helix' netwerk van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden. In het eindadvies van de verkenning is de voorkeur uitgesproken voor een basisscenario van een ROM waarin businessdevelopment, fondsvorming en internationalisering centraal staan. Voor de verdere uitwerking van het businessplan wordt een kwartiermaker aangesteld.

Aanleiding

Hilversum(en de bredere regio) staan voor grote maatschappelijke opgaven o.a. op het gebied van bereikbaarheid en mobiliteit, woningbouw, energietransitie, digitalisering, stedelijke en economische ontwikkeling. Het regionale bedrijfsleven kan hier een prima rol vervullen. Een ROM zorgt zo voor een extra impuls aan de noodzakelijke groei van de werkgelegenheid en investeringen in de regio. Deze maatschappelijke opgaven vragen om aandacht, tijd, geld en innovatie. Echter, uit onderzoek van PwC blijkt dat de mogelijkheden voor publieke financiering van deze opgaven en de groei van innovatieve bedrijven die aan de maatschappelijke opgaven bijdragen, achterblijven in de bredere Regio Utrecht. Het onderzoeksrapport laat zien dat de samenwerking in de Regio Utrecht te wensen over laat en dat de regio minder slagvaardig is dan andere regio's door te weinig capaciteit op het gebied van business development (economische projectontwikkeling), onvoldoende fondsvermogen en het ontbreken van strategische relaties met het Rijk en Invest NL.

Onderstaand overzicht van verschillende regio's met een ROM en de Regio Utrecht laat het verschil zien.

Dit heeft ertoe geleid dat er een verkenning is uitgevoerd naar de mogelijke scenario's voor een ROM. De gemeente Hilversum heeft daarin samengewerkt met de Provincie Utrecht, de Universiteit Utrecht en de gemeenten Utrecht en Amersfoort. Deze samenwerking vloeit voort uit de deelname aan de Economic Board Utrecht (EBU). Het Advies vindt u als bijlage.

PWC rapport; kansen in een topregio

ondernemersfinanciering & ontwikkelcapaciteit

Regio's	Capaciteit in fte. (circa)	Per % aandeel BNP	Fondsen in mln.	Per % aandeel BNP
Utrecht	20	2,2	30-50	5,6
Oost	45	2,5	150	8,3
Noord	30	3,3	90	10
Zuid-Holland	87	4,1	213	10,1
Brabant	86	5,7	250	16,7
Limburg	42	8,4	153	30,6

In Nederland is op dit moment een vijftal ROM's actief die ieder op een verschillende wijze is georganiseerd. In 2017 hebben deze regionale ontwikkelingsmaatschappijen sterk bijgedragen aan de groei van de (regionale) economie. Zo hebben de ROM's in 2017 duizenden nieuwe arbeidsplaatsen en meer dan € 750 mln. aan investeringen in de regionale economie gerealiseerd. De komst van een ROM in de Regio Utrecht moet daarnaast de volgende effecten sorteren:

- Een versterking van de regionale economie, waardoor Regio Utrecht beter in staat is om urgente maatschappelijke opgaven te realiseren (Gezond Stedelijk Leven). Denk hierbij bijvoorbeeld aan de verbeteren bereikbaarheid van de stad door een combinatie van verschillende vervoersvormen, het doorontwikkelen en vergroenen van het Media Park, de aardgasloze woonwijken en de ontwikkeling naar een Smart City.
- Een verbetering van de synergie tussen innovatie, investeringen (fondsen) en internationalisering
- Een krachtig aanspreekpunt voor het Rijk en Europa
- Een slagvaardige en professionele organisatie die snel en effectief kan reageren op maatschappelijke uitdagingen en vragen van het bedrijfsleven en kennisinstellingen
- Een robuust fondsvermogen gericht op innovatie in het MKB en waarmee de regio in aanmerking komt voor beschikbare nationale en internationale middelen.

Ook in MRA verband wordt een verkenning uitgevoerd naar een nieuw instrumentarium in antwoord op de ontwikkeling van Invest-NL. Daar wordt niet gekozen voor een ROM construct, maar een verkenning uitgevoerd naar wat wordt genoemd Invest-MRA. Deze kleine organisatie richt zich specifiek op de grote transitievraagstukken met een investeringsvraag van minimaal 5 MIO. Er wordt gezocht naar een kwartiermaker die een routeboek moet opstellen voor de vorming van Invest-MRA. De verwachting is dat dit minimaal één jaar gaat duren.

Vervolgtraject

In opdracht van de provincie en universiteit van Utrecht en de gemeenten Utrecht, Amersfoort en Hilversum wordt, op kosten van de provincie Utrecht, een kwartiermaker aangesteld die een businessplan gaat opstellen voor een op te richten ROM volgens het basisscenario. Onderdeel hiervan is tevens het inrichten van een heldere governance structuur ten aanzien van de aansturing van de ROM, beheer van fondsen en afstemming met de bestaande triple helix organisatie (Economic Board Utrecht). Ook het opstellen van een exploitatiemodel en fondsenstructuur behoort tot de opdracht.

De provincie Utrecht draagt zorg voor de financiering van dit voortraject. De gemeente Hilversum is bestuurlijk en ambtelijk betrokken bij de uitvoering van deze opdracht. De planning is de kwartiermaker 1 maart te laten starten zodat de oplevering van de eindrapportage deze zomer kan plaatsvinden.

Parallel hieraan zal de komende maanden een voorstel, zo mogelijk in samenwerking met de regio Gooi en Vechtstreek worden opgesteld waarin wordt verkend hoe kan worden bijgedragen aan de exploitatie van de ROM alsmede een verkenning naar een (éénmalige) storting in het fonds.
Dit voorstel zal tzt aan u worden voorgelegd.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de secretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlagen:

1. Advies Verkenning ROM Regio Utrecht januari 2019

Deze stukken zijn, samen met de raadsinformatiebrief, digitaal beschikbaar op internet onder “Vergaderstukken”, B&W-vergadering van 15 februari 2019.